

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

*„Nowoczesna edukacja w Gminie Bobrowo”
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
nr projektu: WND-POKL.03.03.04-00-031/12*

**PROGRAM ZAJĘĆ
„NOWOCZESNA SZKOŁA - DORADZTWO
ZAWODOWE Z ELEMENTAMI
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI”**

**DLA UCZNIÓW KLASY III GIMNAZJUM
IM. JANA PAWŁA II W BOBROWIE**

**Projekt „Nowoczesna Edukacja
w Gminie Bobrowo”**

**Program jest współfinansowany ze środków
Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego**

Bobrowo, 2012 r.

„Nowoczesna edukacja w Gminie Bobrowo”
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
nr projektu: WND-POKL.03.03.04-00-031/12

1. Wstęp

Prezentowany **program zajęć „Nowoczesna szkoła - doradztwo zawodowe z elementami przedsiębiorczości w gimnazjum”** jest częścią projektu „Nowoczesna Edukacja w Gminie Bobrowo” - współfinansowanego ze Środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Poddziałanie 3.3.4. *Opracowanie i pilotażowe wdrożenie programów, materiałów dydaktycznych i metod kształcenia dotyczących m.in. kształcenia w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości. Nr projektu: WND-POKL.03.03.04-00-031/12.*

Przygotowany przeze mnie program zajęć z doradztwa zawodowego z elementami przedsiębiorczości kierowany jest do uczniów klas III gimnazjum. Przeznaczony jest do realizacji w wymiarze jednej godziny tygodniowo, łącznie obejmuje 40 godzin zajęć lekcyjnych.

Program ma na celu wyposażyć uczniów w wiedzę i umiejętności, które ułatwią odnalezienie się na rynku pracy oraz orientację zawodową. Program zakłada udzielanie pomocy uczniom w wyborze dalszego kierunku kształcenia oraz rozwijania cech charakteryzujących człowieka przedsiębiorczego z wykorzystaniem technologii informacyjno – komunikacyjnych. Realizacja treści zawartych w programie planowana jest poprzez udział uczniów w cyklicznych zajęciach w pracowni komputerowej oraz uczestnictwo w Międzynarodowych Targach Poznańskich.

„Nowoczesna edukacja w Gminie Bobrowo”
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
nr projektu: WND-POKL.03.03.04-00-031/12

Prezentowany program jest zgodny z podstawą kształcenia ogólnego dla gimnazjów. Działania związane z doradztwem zawodowym w edukacji wytyczają następujące akty prawne:

a) **Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (z późniejszymi zmianami)** (Dz. U. Nr 56, poz. 458):

Art. 1. System oświaty zapewnia w szczególności:

14) przygotowywanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia;

b) **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach** (Dz. U. Nr 228, poz. 1487):

§ 6. 1. W szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana uczniom w formie:

5) zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej — w przypadku uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych;

§ 16. Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej organizuje się w celu wspomagania uczniów gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych, przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy. Zajęcia prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

„Nowoczesna edukacja w Gminie Bobrowo”
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
nr projektu: WND-POKL.03.03.04-00-031/12

c) **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół** (ostatnia zmiana: Dz. U. z 2007 r. Nr 35, poz. 222)

Załącznik nr 3

§ 2. 1. Statut gimnazjum określa w szczególności:

11) organizację wewnątrzszkolnego systemu doradztwa oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia.

Program zajęć „Nowoczesna szkoła - doradztwo zawodowe z elementami przedsiębiorczości” stanowi odpowiedź na wytyczne zawarte w powyżej przytoczonych aktach prawnych obligujących szkołę do organizowania tego typu zajęć dla młodzieży na poziomie gimnazjum.

2. Szczegółowe cele kształcenia i wychowania:

- kształtowanie umiejętności wytyczania celów życiowych,
- znajomość zasad komunikacji interpersonalnej i doskonalenie umiejętności pracy w grupie,
- poznanie swoich mocnych i słabych stron,
- poznanie sposobów i zasad przy podejmowaniu decyzji,
- uczenie odpowiedzialności,
- nabycie umiejętności planowania działań,

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

„Nowoczesna edukacja w Gminie Bobrowo”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

nr projektu: WND-POKL.03.03.04-00-031/12

- rozpoznanie własnych predyspozycji zawodowych,
- zapoznanie ze strukturą szkolnictwa,
- dostarczanie informacji o zawodach,
- przygotowanie do wyboru szkoły i przyszłego zawodu,
- pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy o interesujących ich zawodach,
- poznanie elementarnych pojęć ekonomicznych z zakresu gospodarki rynkowej,
- przygotowanie uczniów do pracy i życia w warunkach gospodarki rynkowej,
- przygotowanie do świadomego wykorzystywania multimedialnych źródeł informacji,
- wykorzystanie różnorodnych narzędzi informatycznych do rozwiązywania problemów z różnych dziedzin życia zawodowego i społecznego.

3. Treści nauczania i sposoby ich osiągnięcia

„Nowoczesna edukacja w Gminie Bobrowo”
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
nr projektu: WND-POKL.03.03.04-00-031/12

Treści nauczania	Sposoby realizacji	Liczba godzin
Preferencje zawodowe.	1. Moja samoocena, aspiracje i orientacje życiowe.	1
	2. Określanie wiodącego kanału przyswajania informacji.	1
	3. Ocena zdolności komunikacyjnych i organizacyjnych.	1
	4. Określanie temperamentu oraz siły własnej woli.	1
	5. Zainteresowania i skłonności zawodowe.	1
	6. Określanie predyspozycji zawodowych.	1
	7. Twój styl podejmowania decyzji – „myślący, logiczny, emocjonalny, uczuciowy”.	1

„Nowoczesna edukacja w Gminie Bobrowo”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

nr projektu: WND-POKL.03.03.04-00-031/12

	8. Określanie stopnia agresywności w komunikacji.	1
	9. Komunikacja interpersonalna – werbalna i niewerbalna.	1
	10. Typy zachowań: człowiek agresywny, asertywny, manipulacyjny i uległy.	1
	11. Wieloaspektowa ocena preferencji zawodowych z programem komputerowym „Wstępna Orientacja Zawodowa”.	1
Informacje o zawodach.	1. Zdobywamy wiedzę o zawodach wykorzystując internetowe bazy danych.	2
	2. Poznajemy istotę wybranych zawodów z wykorzystaniem filmów.	2
	3. Wymagania jakie stawia zawód przed kandydatem.	1

„Nowoczesna edukacja w Gminie Bobrowo”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
nr projektu: WND-POKL.03.03.04-00-031/12

Kierunki dalszego kształcenia.	1. Struktura szkolnictwa – drogi prowadzące do zdobycia zawodu.	1
	2. Charakterystyka szkół ponadgimnazjalnych w regionie – typy szkół, kierunki kształcenia.	1
	3. Zasady rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych.	1
	4. Przygotowanie życiorysu z wykorzystaniem edytora tekstu.	1
	5. Przygotowanie podania, listu motywacyjnego z wykorzystaniem edytora tekstu.	1
	6. Uzupełnianie podań i kompletowanie wymaganych dokumentów do szkół ponadgimnazjalnych.	2
	7. Rekrutacja elektroniczna do szkół ponadgimnazjalnych.	1

„Nowoczesna edukacja w Gminie Bobrowo”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
nr projektu: WND-POKL.03.03.04-00-031/12

	8. Przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej.	1
	9. Prawidłowa i niepoprawna rozmowa kwalifikacyjna – przygotowanie materiału filmowego i jego montaż.	1
	10. Omówienie nagranych scenek dotyczących prawidłowej i nieprawidłowej rozmowy kwalifikacyjne.	1
Rozwijanie przedsiębiorczości.	1. Co to znaczy przedsiębiorczość.	1
	2. Cechy charakteryzujące człowieka przedsiębiorczego.	1
	3. Czym jest gospodarka rynkowa.	1
	4. Podstawy funkcjonowania państwa.	1
	5. Podatki, jak wypełnić PIT wykorzystując program komputerowy.	1

„Nowoczesna edukacja w Gminie Bobrowo”

**Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
nr projektu: WND-POKL.03.03.04-00-031/12**

	6. Zasady funkcjonowania przedsiębiorstwa.	1
	7. Małe przedsiębiorstwo - gospodarstwo domowe i jego budżet.	1
	8. Jak założyć firmę.	1
	9. Materiały promujące firmę – przygotowanie ulotek, wizytówek.	1
	10. Strona internetowa wizytówką firmy - tworzenie strony z wykorzystaniem bezpłatnego portalu internetowego.	2
	11. Aktywność na rynku pracy: ogłoszenia w Internecie.	1
	12. Jak wykorzystać przedsiębiorczość na drodze własnej kariery zawodowej – Międzynarodowe Targi Poznańskie.	1
	Łączna liczba godzin zajęć	40

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

„Nowoczesna edukacja w Gminie Bobrowo”
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
nr projektu: WND-POKL.03.03.04-00-031/12

4. Wykorzystanie technologii informacyjno – komunikacyjnych w czasie wdrażania treści programu

Program zajęć z doradztwa zawodowego z elementami przedsiębiorczości będzie wdrażany z wykorzystaniem narzędzi informatycznych. Technologie i narzędzia informatyczne stanowią nieodzowny element przy realizacji programu.

Zakłada się, że treści programowe zostaną realizowane w pracowni komputerowej, uczniowie będą pracować przy stanowiskach komputerowych. Program określa wykonywanie ćwiczeń indywidualnych lub w grupach przy użyciu komputera, skanera, drukarki, aparatu cyfrowego, kamery cyfrowej, projektora multimedialnego. Przy realizacji treści dotyczących rozpoznania własnych predyspozycji zawodowych uczniowie będą korzystać z programów multimedialnych: „Labirynt Zawodów” i „Wstępna Orientacja Zawodowa”. Podczas zajęć dotyczących zapoznawania się ze strukturą szkolnictwa konieczne będzie korzystanie z Internetu. W celu pozyskania informacji związanych z zawodami wykorzystany zostanie między innymi program multimedialny „Spacery po zawodach”. Przy poznaniu elementarnych pojęć ekonomicznych z zakresu gospodarki rynkowej stosowany będzie program komputerowy „ABC Przedsiębiorczości”. Omawiając kolejne kroki prowadzące do założenia

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

„Nowoczesna edukacja w Gminie Bobrowo”

**Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
nr projektu: WND-POKL.03.03.04-00-031/12**

własnego biznesu oraz wypełniania druków urzędowych niezbędne będzie korzystanie z Internetu i edytora tekstu. Uczniowie będą przygotowywać w edytorze tekstu materiały promujące firmę oraz tworzyć dokumenty takie jak - podanie, życiorys, list motywacyjny. Podjęta zostanie, również praca z arkuszem kalkulacyjnym przy tworzeniu dokumentów finansowych. Ponadto uczniowie zdobędą umiejętność prowadzenia strony internetowej jako wizytówki firmy wykorzystując edytor do tworzenia stron internetowych. Proponowany program zakłada, również naukę korzystania z baz danych przy zarządzaniu danymi.

Pomoce dydaktyczne w postaci programów komputerowych: **„Wstępna Orientacja Zawodowa”** i **„ABC Przedsiębiorczości”** stanowią jeden z warunków właściwego wdrożenia programu. Realizacja zaplanowanych w programie treści zakłada korzystanie z wyżej wymienionych pomocy dydaktycznych. Program komputerowy **„Wstępna Orientacja Zawodowa”** będzie wykorzystywany podczas cyklu lekcji dotyczących określania preferencji zawodowych uczniów. Z programu komputerowego będą korzystać uczniowie indywidualnie przy stanowiskach komputerowych. Cykl filmów **„ABC Przedsiębiorczości”** będzie z kolei stosowany w czasie zajęć poświęconych zasadom funkcjonowania gospodarki, państwa i przedsiębiorstwa.

W ramach realizacji programu uczestnicy zajęć przygotowują krótkie materiały filmowe, które będą dotyczyły omawianej tematyki. Młodzież będzie korzystała z kamery cyfrowej, a następnie przy montażu nagrań video z programu komputerowego VideoStudio.

„Nowoczesna edukacja w Gminie Bobrowo”
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
nr projektu: WND-POKL.03.03.04-00-031/12

5. Metody i formy realizacji programu

Realizacja zadań programowych oparta jest na następujących metodach: ćwiczenia praktyczne przy komputerach, pokaz, pogadanka oraz dyskusja.

Program uwzględnia następujące formy pracy: indywidualną, grupową i zbiorową.

6. Opis założonych osiągnięć ucznia

Dzięki realizowanym treściom programowym uczniowie gimnazjum będą odkrywać własne predyspozycje zawodowe, rozwijać swoją aktywność i kreatywność oraz poszerzać zainteresowania wykorzystując przy tym narzędzia informatyczne. W rezultacie młodzież będzie dobrze przygotowana do radzenia sobie w dorosłym życiu. Wszystkie działania podejmowane w ramach programu są skierowane na ucznia.

7. Propozycje kryteriów oceny

Treści nauczania	Kryteria oceny
-------------------------	-----------------------

„Nowoczesna edukacja w Gminie Bobrowo”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
nr projektu: WND-POKL.03.03.04-00-031/12

Preferencje zawodowe.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ potrafi dokonać samooceny w świetle swoich mocnych i słabych stron,➤ zna swoje preferencje zawodowe,➤ dokonuje wyboru zawodu zgodnie ze swoimi predyspozycjami i zainteresowaniami,➤ potrafi zaplanować swoją karierę zawodową.
Informacje o zawodach.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ posiada wiedzę o zawodach,➤ zna szczegółowo wymagania wybranych zawodów,➤ potrafi korzystać z internetowych baz danych,➤ potrafi wyszukiwać, selekcjonować i analizować informacje.
Kierunki dalszego kształcenia.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ posiada wiedzę na temat struktury szkolnictwa prowadzącą do wybranego zawodu,➤ zna zasady rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych w regionie,➤ potrafi przygotować CV, podanie, list motywacyjny,➤ potrafi skompletować i wypełnić wymagane dokumenty potrzebne przy rekrutacji do szkoły

„Nowoczesna edukacja w Gminie Bobrowo”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

nr projektu: WND-POKL.03.03.04-00-031/12

	<p>ponadgimnazjalnej,</p> <ul style="list-style-type: none">➤ rozpoznaje własne potrzeby edukacyjne,➤ potrafi dokonać wyboru szkoły ponadgimnazjalnej,➤ potrafi wziąć udział w rozmowie kwalifikacyjnej z pracodawcą,➤ potrafi wykorzystać sprzęt komputerowy i oprogramowanie przy rozwiązywaniu praktycznych problemów,➤ potrafi nagrać i zmontować krótki materiał filmowy.
<p>Rozwijanie przedsiębiorczości.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ wie co to znaczy przedsiębiorczość,➤ wymienia cechy charakteryzujące człowieka przedsiębiorczego,➤ zna podstawowe pojęcia z zakresu funkcjonowania państwa, gospodarki rynkowej i przedsiębiorstwa,➤ potrafi przygotować arkusz kalkulacyjny dla budżetu domowego, wypełnić PIT w programie komputerowym,➤ potrafi przygotować stronę internetową firmy, ulotki, wizytówki,➤ dokonuje doboru odpowiedniego programu

„Nowoczesna edukacja w Gminie Bobrowo”
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
nr projektu: WND-POKL.03.03.04-00-031/12

	komputerowego do wykonania określonego zadania.
--	---

8. Metody sprawdzania osiągnięć:

- wykonywanie ćwiczeń praktycznych przy komputerach,
- odpowiedzi ustne,
- samodzielne przygotowanie strony internetowej, materiałów użytkowych w edytorze tekstu i arkuszu kalkulacyjnym, nagranie i montaż materiału filmowego dotyczącego zajęć.

9. Ewaluacja

Zakłada się przeprowadzenie ewaluacji programu poprzez:

- badanie ankietowe wśród uczestników zajęć,
- obserwacje przydatności prowadzonych zajęć,
- analizę osiągnięć uczestników zajęć po pierwszym semestrze i na koniec roku szkolnego.

10. Zakończenie

Uczniowie uczestniczący w gimnazjum w cyklicznych zajęciach z doradztwa zawodowego z elementami przedsiębiorczości mają większe szanse na pozytywne zmiany w zakresie kształtowania swych umiejętności związanych

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

„Nowoczesna edukacja w Gminie Bobrowo”

**Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
nr projektu: WND-POKL.03.03.04-00-031/12**

z wyborem szkoły ponadgimnazjalnej i zawodu. Niewątpliwie bardzo ważna jest tu rola doradcy zawodowego, który w swoich działaniach powinien być kompetentny, podchodzić do każdego ucznia w sposób indywidualny, mieć stały kontakt z wychowawcą, a także rodzicami.

Reasumując warto podkreślić, że tylko odpowiednio prowadzone doradztwo edukacyjno – zawodowe z uczniami na poziomie gimnazjum może przynieść zamierzone efekty. Bardzo ważne jest więc objęcie każdego ucznia odpowiednią pomocą w tym obszarze. Prezentowany przeze mnie program zajęć „Nowoczesna szkoła - doradztwo zawodowe z elementami przedsiębiorczości w gimnazjum” zapewnia wyposażenie uczniów w niezbędną wiedzę i umiejętności dotyczące podjęcia decyzji o wyborze dalszego kierunku kształcenia i wyborze zawodu oraz rozwijanie przedsiębiorczości.

Opracowała: Sylwia Fila